

1771. 6 Maart

450

ORDONNANTIE VAN HAERE MAJESTEYT,

Van den 6. Meert 1771.

*Rakende de Gebouwen ende uytgraevinghen ontrent
de Fortificatien.*

MARIA-THERESIA, by de gracie Godts, Rooms Keyserinne Douairiere, Coninginne van Duytsland, van Hongarien, van Bohemen, van Dalmatiën, van Croatien, van Sclavonien, &c. Aerts-Hertoginne van Oostenryck; Hertoginne van Bourgondien, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milanen, van Styrien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parme ende Plaisance, van Wirtembergh, van Hoogh-ende-Neder Silesien, &c. Princesse van Suabe ende van Transilvanien, Marck-Gravinne des H. Rooms Ryckx, van Burgau, van Moravien, van Hoogh-ende-Neder-Lusatiën; Gravinne van Hapsbourg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrette, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Landt-Gravinne van Alsatiën, Vrouwe van de Marche van Slavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreynen ende van Bar, Groote-Hertoginne van Toscanen. Alsoo het tot onse kennis gekomen is, dat verscheyde Particulieren ontrent de Wercken der stercke Plaetsen, Mueren, Huyzen ende andere Gebouwen oprechten, als oock Kelders metsen, ende andere Hollingen doen graven, de welcke door hunne by-gelegenthyt, seer schadelyck syn aen de Fortificatien, soo is't dat wy, by advies van onse seer lieve ende getrouwe die Hooft en President

(2)

en le Luyden van onsen Priveen Raede, ende ter deliberatie van onsen seer lieven ende seer beminden Schoon-Broeder ende Neve CAREL-ALEXANDER, Hertogh van Lorreynen ende van Bar, Grooten Meester van het Duyts-Order, onsen Stadhouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael der Nederlanden, hebben geordonneert ende gestatueert, ordonneren ende statueren mits dese, de volgende pointen ende artikelen.

I.

Wy verbieden aan alle ende eenigelyck eeniche Huysen, Mueren ofte andere Gebouwen op te rechten, Kelders te maeken, Steen-putten te openen, ende generalyck alle andere uytgraevinghen te doen binnen de distantie van drye hondert Keyserlycke Toisen, maeckende 1800 voeten, van de uiterste Glacis ofte af-hellingh der stercke Plaetsen van dese Landen, op pene dat de voorseyde Gebouwen ofte Mueren sullen ten gronden toe afgeworpen worden, ten kosten van de gene die de selve sullen hebben doen oprechten, ende dat de Steen-putten ende andere uytgravinghen inf-gelyckx ten kosten van de gene die de selve sullen hebben doen openen, gevult sullen worden.

I I.

Wy verklaeren nochtans dat de Huysen ende Mueren de welcke alreede binnen de voorschreve distantie geboudt syn, sullen mogen in wesen blyven, ende onderhouden worden, tot dat de omstandigheden van onsen Dienst sullen vereysschen dat de selve afgebroken worden; toelaetende aan de Gouverneurs ende Commandanten der Plaetsen tot dese afbrekinghe te doen procederen op den gewoonelycken voet, in cas van Belegering, ofte andere hoogdringende gevallen in de welcke de redenen van Oorlog sulckx sullen vereysschen.

Ontbieden daer omme ende bevelen aan onse seerlieve ende getrouwe die Hooft Presidenten ende Luyden van onsen Priveen ende Grooten Raden; die Cancelier ende Luyden van onsen Rade van Brabant, die President ende Luyden van onsen Rade tot Luxembourg,

(3)

die Cancelier ende Luyden van onsen Rade in Gelderland, Gouverneur van Limbourg, President ende Luyden van onsen Rade in Vlaenderen, die Hooft-Bailliu, President ende Luyden van onsen Rade van Henegauw, die Gouverneur, President ende Luyden van onsen Rade tot Namen, Bailliu van Doornick ende van het Doornicksche, Schouteth van Mechelen, ende alle andere onse Justicieren, Officieren, ende Onderdaenen die het aengaen magh, dat sy dese tegenwoordige Ordonnantie onderhouden ende achtervolgen, ende de selve stiptelyck doen onderhouden ende achtervolgen, sonder verdrag, faveur, ofte dissimulatie; *WANT 'T ONS ALSOOGELIEFT*. Des t'oirconden hebben Wy aan dese tegenwoordighe doen hangen onsen grooten Segel. Gegeven binnen onse Stad Brussel den 6. Meert in't jaer ons Heere 1771, ende van onse Rycken het eenendertigste. VWas geparapheert, *Ne. VI.* Leeger standt: *BY DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE CONINGINNE IN HAREN RADE*, was onderteekent, *De Reul*, ende den grooten Segel van *HARE MAJESTYT*, gedrukt in rooden wasse daer aan uythangende een dobbelen steerte van Parkement.

TOTBRUSSEL, UYT DE KONINGLYKE DRUCKERYE.

Men vint-se by A. D'OURS, Boeck-drucker ende
Boeck-verkooper in de Pondermerckt.

PRYS EENEN STUYVER.

Hoogheworen Heere !

Wij lenden Vxte hienheffens gedrechte Exemplairen
der ordē den 6. deses Jaermaerē bij haere Majesteyt
de keijserinne, Donairrie ende Coninginne Apostol.
Geeckerde gebouwen ende uitgravingen ontrent de
fortificatiē, Vxte in naeme ende van wegen
Hooghēd. Haere Majesteyt ~~Albret~~ ^{Albert} Quinne van Lebre
roonende ende bevelende de selue promptelyk
te doen publiceren ende afgeven ter gewoone lycke
plaetsen. Hier mede Vxte in Schutze van den almogenden
bevelende tot Rijsmode. Den 23. maart 1775. / Fath. dt.

Cancellaer ende Raeden van
Haere Majtē de keijserinne Donai,
Kiere ende Coninginne Apostol,
soverainen Raede des vors tentoos
Selue eff.

Mij Present
A:V:Vandenbergh

Den Sijne Extie

Mr Her Lotharinis Franciscus Marquis
van Ende tot Haensbroek v^rfmareschal
deses vorstendombs, Raet van staetk
intime actuel. van Haere Maj^t de
Keijserinre Donairre ende Coninginne
Apostelj. H^e van Hellenraedt, Swallen
en asselt oft: